

MEMO

concept

Aan	5.1.2e
Van	
Afdeling	Advies
CC	
Datum	18 januari 2016
Onderwerp	Stand van zaken aardbevingsgelden

Inleiding

In dit memo beschrijven we de stand van zaken met betrekking tot het aardbevingendossier. We gaan in op de werkzaamheden, kosten, risico's, incidentele resultaten en het vervolg. Projectgebonden aardbevingskosten, zoals het forum, vallen buiten de scope van dit memo.

De gemeente Groningen heeft het afgelopen jaar haar verantwoordelijkheid genomen te anticiperen op de potentiële effecten van aardbevingen voor de stad en haar inwoners en ondernemers. Daartoe is onder meer intensief overleg gevoerd met alle betrokken partijen, is gewerkt aan adequate regelingen en opbouw van kennis en zijn verschillende onderzoeken uitgezet. Het aardbevingendossier is zeer dynamisch en de prognoses voor de impact van de aardbevingen op de gemeente Groningen worden regelmatig bijgesteld. Hoewel de nieuwe normen een afschaling van de activiteiten voor de Gemeente Groningen mogelijk maken, zijn er ook voor de komende periode onzekerheden over de ontwikkeling van het aardbevingendossier. Dit mede gezien onze relatie met Ten Boer.

Werkzaamheden

De activiteiten met betrekking tot de aardbevingen zijn onder te verdelen in gemeentelijke activiteiten (m.n. de projectdirectie aardbevingen), de werkzaamheden die de gemeente direct uitvoert voor de overheidsdienst Groningen (NCG/EZ) en de overige projecten gefinancierd door de NAM.

In de pioniersfase van de opgave voor de aardbevingen is ervoor gekozen een herkenbare en aanspreekbare aparte Projectdirectie Aardbevingen in te richten. De projectdirectie aardbevingen (PDA) is belast met activiteiten in het kader van het bestuursakkoord "Vertrouwen op herstel, herstel van vertrouwen", de kosten gemaakt in voorbereiding op en uitvoering van het aanvullend maatregelenpakket en overige relevante onderwerpen. Vanuit de projectdirectie aardbevingen wordt hieraan vanuit verschillende organisatieonderdelen met vakinhoudelijke inbreng gewerkt langs de pijlers: Veilig, Fysiek, Sociaal, Economisch en Communicatie. Werkzaamheden hebben betrekking op overleg met rijk, NAM, provincie, gemeenten en NCG, het betrekken van stedelijke partners, het zorgdragen voor adequate regelingen, het doen van onderzoek naar de bestaande infrastructuur en gebouwen en de gevolgen voor nieuwbouw, het aardbevingsbestendig maken van bestaande processen met betrekking tot onder andere vergunningverlening en schade afhandeling, kennisontwikkeling, communicatie en het opstellen van het Meerjarenprogramma Stad.

De NCG wordt ondersteund in haar taak een uitvoeringsprogramma op te stellen voor de aanpak van bevingschade en de preventie ervan, evenals het leveren van nieuwe impulsen voor economie, duurzaamheid en leefbaarheid. De totstandkoming van het Meerjarenprogramma gebeurt in nauw overleg met de betrokken

Volgvel: 1

gemeenten en de provincie. Verder is meegewerkt aan verkenningen, ondersteuning bij de opzet voor de PIOFACH-functies en overige ondersteunende activiteiten.

De door de NAM gefinancierde projecten aardbevingen hebben betrekking op het onderzoek naar de aardbevingsbestendigheid van exemplarische bouwwerken, het onderzoek naar de openbare ruimte en het onderzoek naar de aardbevingsbestendigheid van scholen en gymlokalen.

Raming kosten 2015

(kosten in miljoenen)	Realisatie*	Prognose
PDA	2,4	2,6
Overheidsdienst	0,5	0,5
NAM	<u>1,0</u>	<u>1,0</u>
	3,9	4.1

** de uiteindelijke realisatie kan, nadat de administratie definitief is gesloten, nog iets afwijken*

De totale kosten bedragen 3,9 miljoen euro. De kosten bestaan uit inzet van interne medewerkers, voornamelijk van Stadsontwikkeling en het SSC. Externe kosten houden verband met de inzet van expertise voor onderzoek, externe communicatie en het 'aardbevingsbestendig maken van de organisatie'.

In de periode tot 1 mei 2015 werd 1 miljoen besteed aan het aardbevingendossier, waarvan 0,3 miljoen in 2014. De kosten van de interne uren zijn in deze periode berekend op basis van de door het Ministerie van Economische Zaken (Min. EZ) voorgeschreven uurtarieven. Op basis van de door de gemeente Groningen gehanteerde integrale uurtarieven was het bedrag 130 duizend euro hoger. Na 1 mei 2015 werd 1,4 miljoen besteed door de projectdirectie aardbevingen aan het aardbevingendossier. De interne uren vanaf 1 mei 2015 zijn tegen integrale uurtarieven berekend en gefactureerd. Deze bedragen zijn inclusief BTW mbt de externe kosten. Voor de NCG werd 0,5 miljoen aan opdrachten uitgevoerd. Voor de NAM is in het kader van de drie onderzoeken 1 miljoen besteed.

Risico's

We gaan er vanuit dat de kosten vergoed worden en het saldo op alle drie de onderdelen nul zal zijn. Wel zijn er risico's en is er over de periode mei-dec een discussie gaande (zie vervolg). Bij de projectdirectie aardbevingen loopt de Gemeente Groningen het risico dat deze kosten (deels) niet door EZ zullen worden vergoed, als het rijk vindt dat de gemeente hier een eigen verantwoordelijkheid draagt. Ook is er een risico dat het rijk onze tarieven die gelden voor medewerkers van Stadsontwikkeling niet volledig zal vergoeden. Verder is er een risico dat kosten voor procedures tegen het gaswinningbesluit en bestuurskosten niet worden vergoed.

Voor de overheidsdienst en de NAM zijn de afspraken concreter en is het risico dat de gemaakte kosten niet worden vergoed lager. Er is een specifiek risico dat de NAM de loonkosten weigert te betalen, en we deze ook niet vergoed krijgen van het rijk (~2 ton).

Er is door het rijk een onderzoek toegezegd naar een aardbevingsfactor in het gemeentefonds. Dit onderzoek is nog niet gestart. De NCG wil hier in samenwerking met provincie en gemeenten het voortouw in nemen. Mocht een aardbevingsfactor in het gemeentefonds niet gerealiseerd worden, dan zal op een andere wijze voorzien moeten worden in compensatie voor te maken extra onkosten.

Incidentele resultaten

Naast bovenstaande risico v.w.b. de declaratie mei-december 2015, hebben wij in 2015 te maken met incidentele resultaten. Hier staan dus wel kosten tegenover, maar afhankelijk van waar je dit tegen afzet leidt het tot een resultaat (o.a. ivm jaarovergangen, vaste/variabele kosten).

Volgvel: 2

In 2015 zijn de kosten van 2014 3 ton gedeclareerd en ontvangen. Ook heeft de Gemeente het leegstaand pand aan de Waagstraat kunnen verhuren voor 3 ton. Daarnaast zijn in totaal loonkosten van concern- en SSC-medewerkers 0,5 miljoen gedeclareerd. De BTW van 1 ton is geen kostenpost voor de Gemeente.

Doordat we de uurtarieven van Min. EZ tot 1 mei 2015 moesten hanteren hebben we een verlies van 1 ton tariefverschillen. Ook de kosten van WOZ/OZB 2 ton over de periode tot 1 mei 2015 is niet vergoed.

Vervolg Vergoedingen

Voor het declareren van de kosten projectdirectie aardbevingen tot 1 mei 2015 is een bedrag van 1 miljoen euro via de provincie gedeclareerd bij EZ. Deze declaratie is ook betaald.

De kosten voor NCG en NAM zijn nagenoeg gedeclareerd. Van de NCG is 1 ton ontvangen en van de NAM is 4 ton ontvangen.

Over de periode 1 mei 2015 tot 31 december 2015 is 1,4 miljoen aan kosten bij de provincie aangegeven. Momenteel vinden besprekingen plaats met het ministerie over de vergoedingen over de periode vanaf 1 mei. Zij willen daarbij naar een lump sum financiering vanaf 1 september (In een brief van Kamp wordt zelfs gesproken over een aanvangsdatum vanaf 1 oktober). Verder geven ze aan de kosten van de NCG te zullen vergoeden.

Voor de declaratie PDA betekent dit dat in 2015 naar verwachting 40% van de 1,4 miljoen vergoed zou worden. Het bod van Kamp (1 miljoen voor de periode mei-dec 2015) is ver beneden wat nodig is. Voor stad alleen al gaat het om 1,4 miljoen. Wij blijven hier volledige compensatie vragen. Achteraf repareren gaat immers niet, het geld is daadwerkelijk uitgegeven, we hebben onze verantwoordelijkheid daarmee genomen en dus is volledige compensatie niet meer dan billijk.

Vanaf 2016 is een voorstel voor een nieuwe verdeelsleutel gemaakt: vergoeding Gemeente Groningen 135 duizend euro (vergoeding Ten Boer 0,5 miljoen).

Op 21 januari is er een bestuurlijk overleg hierover. Insteek zal zijn dat:

- Zorgvuldig zou zijn een afspraak op 'offertebasis': NCG geeft aan wat nodig is vanuit regievoering, wij geven aan wat wij daarvoor nodig hebben, er wordt een afspraak gemaakt over taken + bijbehorend budget. Uiteraard is ook een lump sum benadering mogelijk, maar daarvoor is het nu te vroeg omdat er nog geen idee is wat er regulier op de gemeente af gaat komen.
- Nu is het andersom, is het budget een gegeven en moet dat meteen de afkoopsom zijn. Blijkbaar was dat budget ergens 'over'. Wij constateren voor de gemeente dat de voorgestelde verdeling de gemeente te weinig biedt om alle kosten te vergoeden wij denken te moeten maken.
- Wij komen daarmee tekort en dit spoort dus niet met het uitgangspunt dat het College ons heeft meegegeven: alle extra kosten worden vergoed door NAM/EZ/NCG.
- Conclusie is dus dat wij onze inzet zullen minimaliseren tot dat bedrag en dat wij van de NCG verwachten dat zij (conform haar taak) alle overige werkzaamheden zelf ter hand neemt.

Stellingname richting College:

- Wij hebben op een rij gezet wat er volgens ons aan ambtelijke inzet in 2016 voor stad nodig is.
- Wij hebben nagegaan welke synergie-effecten er zijn door combinatie met werk voor Ten Boer.
- Als de 135.000 een gegeven is zullen wij ons College onderbouwd aangeven wat we vervolgens tekortkomen. Het is dan aan het College om het gat al of niet te vullen. Wordt de keuze 'niet' dan zullen wij dus ook werkzaamheden niet kunnen uitvoeren.
- We willen het College voorstellen nu niet akkoord te gaan met de geboden 135.000 maar dat eerst voor kennisgeving aan te nemen. Wij willen geen discussie over de verdeelsleutel gaan voeren, maar we stellen vast dat het bedrag van 4 miljoen willekeurig bepaald is en dat het resultaat voor Groningen op dit moment onvoldoende lijkt. Wat we wél moeten doen en dus welke vergoeding we nodig hebben kunnen we nu nog niet vaststellen. We hebben in december een concept-werkplan bij de NCG neergelegd en daarover is nog geen conclusie getrokken of afspraak gemaakt. Dit is gepland voor eind januari/begin februari. Dan zal duidelijk moeten zijn welke activiteiten volgens de NCG wel en welke niet hoeven te

Volgvel: 3

worden ontplooid. Dat geeft ook het kader om vervolgens aan het College te adviseren wat wij wel of niet kunnen/moeten oppakken en wat daarvan de consequenties zijn.

- Tot dat moment geldt uiteraard: waar dat mogelijk is personele inzet uitstellen tot bovenvermelde duidelijkheid er is.